

De eo qui mi.in pos.cau.rei ser.c.Cum venis. 250

uerfarius eo resistente, & protestante, & per se nō stabat, impetrauit dilationes lōgiores, quarum occasione causa non fuit expedita intra terminum, nunquid autem sit locus penē quo ad ipsum impetratē? Cōsuluit in facto dñs meus, q̄ nō, ēt prāsupposita validitate statuti, q̄a per eum non stetit. Faciūt iura superius alle. & quod le. & no. in c. ex infinuacione, de ap. Dicit ēt q̄ statu. est nullū, quia indirectē venit cōtra libertatē ecclesiā, de im. ec. c. fili. 6. Satis placet hāc decisio: nam tex. v̄r expressus in l. si cū ipse, ff. de excu. tu. Non enim est imputandum ei, qui intra certum tempus debebat aliqd expediri facere, si per caullationē aduersarii fuit impeditus, ad idem c. ex rōne, de ap.

S V M M A R I V M.

- 1 Reus, contra quem est facta missio, si ostenderit se non fuisse contumacem, reuocabit missionem & non condemnabitur in expensis, prout dicitur hic. 5. 12.
- 2 Laici etiam in temporalibus conueniuntur coram legato Papae in terris subiectis ecclesiae quo ad temporalem iurisdictionem, alias secus, etiam uacante imperio.
- 3 Legatus Papae non potest alienare bona spectantia ad ecclesiam Romanam etiam in terris subiectis ecclesiae quo ad temporalia.
- 3 Consuetudo vnius loci ligat etiam clericos, quando est communis clericis & laicis.
- 4 Consuetudo an ueniat appellatione iuris, & an statutum saltem iuri contrarium.
- 5 Allegans consuetudinem contrariam iuri, debet eius rationabilitatem probare.
- 7 Condemnatio expensarum an debeat fieri, si non praecedat taxatio iudicis, & iuramentum partis.
- 8 Appellans ad Papam, & postea comparando coram inferiore, an uideatur renunciasse appellationi, maxime querendo compositionem cum parte appellatae.
- 10 Appellare frustratorie & non appellare paria sunt.
- 11 Missus in possessionem, reuocata missione, recuperat tam expensas litis, quam factas in re.
- 13 Appellari potest ad Papam a quolibet iudice omisso medio regulariter.
- 14 Causa decidenda secundum bonam consuetudinem in terra, quomodo decidetur, si diuersa est consuetudo actoris, & rei, & iudicis. uide remissus.

C A P. III.

- 1 **V**m venissent. Si reus, contra quem facta est missio, doceat se contumacem nō fuisse, non cōdēnabit ad expēsas. hoc dicit, vel summa subtilius sic. Si passus missionem repetens possessionē, allegat se contumacē nō fuisse, restituitur in pristinum statum prestita cautione, & dilata condemnatio expensarum, quam euitat, si postea constiterit eum non fuisse contumacem. Primo ponit factum coram Papa narratū querele, vel appellationis remedio. Secūdo dat iudices, ibi, [Nos igit.] Casus lit. Abbas S. Angeli causam habebat sup quadam possessione cōtra P. Gallen. legatus illius prouinciae causam illā cōmisit quibusdā iudicibus fm ius & bonā cōsuetudinē illius terrae terminandam, sed cum iudices uellent procedere tantum secundum ius, praeatus P. ad se. apo. appellauit, sed iudices nihilominus partē aduersam in possessionem rerū petitarum causa rei seruandae mitti decernunt, ita, q̄ si visque ad annum & diem praestaret cautionem de iudicio si sit, & parti alteri 30. libras restitueret pro expensis, recipe ret pos. eadem. postmodum legatus ille recessit, & alter legatus intra annum terram est ingressus, coram quo dictus P. obtulit cautionem standi iuri, & posses. sibi restitui postulauit, paratus restituere expensas factas in lite, quae sex librarum summā, sicut asseruit, non excedebant. Sed Ab. volebat 30. & sic annus elapsus est: unde quaestio ista ad d. Papam est delata, coram quo hāc & alia proposita fuerūt. do. Papa decernit illum P. in pos. reducēdum, prestita cautione, statuens, vt si consuetudo, quam allegabat, laudabilis fuit, ad expensas restituēdas non compellatur, quia ex hoc apparet, q̄ bene appellauit. Si vero consuetudo laudabilis non fuerit, appellatio non tenuit, unde ad moderatas expensas restituendas Abbati, quas cōstitit ipsum propter hoc fecisse, condemnatur. Ber. ¶ No. 1. laicum pos se conueniri in causa merē ciuili coram legato Papae, qd̄ intellige in locis, quae sunt de temporalī iurisdictione ecclesiā secundū Io. An. quod tamen fieri non potest in terris imperii, & vacante imperio, vt no. Spe. in ti. 2. s. nunc ostēdēdū, ver. 9. An autē legatus in locis, quae sunt de tēporali iurisdictione ecclesiā, possit alienare bona spectantia ad ecclesiā Ro. dic q̄ non, vt no. Bar. in l. prohibere, ff. quod

vi aut clam, & Spe. in titu. de leg. s. nunc ostēdēdum, ver. 3. pe. ¶ No. 2. q̄ consuetudo terrae ligat et clericos, & pōt intelligi qm̄ consuetudo est cōis clericis & laicis. Quid autē, si sit tm̄ fortē laicorū? dic vt plene dixi in c. quod clericis de fo. cōp. & in c. ecclesia S. Mariae, de consti. ¶ No. 3. arg. satis stringens, q̄ appellatione iuris non comprehendit consuetudo, & facit iste tex. ad questionem, q̄ si madatur causa decidi secundum ius, non debet attendi statutum, vel consuetudo iuri contraria. Hic enim fuit expressum, vt causa decideretur secundū ius & terre consuetudinē, & ita dicit Gui. de Suza. fuisse iudicatum, & videtur sequi Io. And. in titu. de ar. s. excipitur, ver. item qui est corruptus. Contrarium tenui super rub. de consuetu. & ita reperi postmodum tenuisse dom. Anto. in c. Quintauallis, de iureiur. in fi. & vide latius in locis praalle. Et potest iste tex. adduci pro cōtraria opi. ibi, cum secundum, & c. Itē in alio, quia iuri consonum est, vt attendatur non solum ius commune, sed etiam consuetudo, ergo satis deciditur secundum ius, si attendit cōsuetudo, ad hoc l. si fundus, ff. de euic. & quod no. Inno. super rub. de consuet. No. 4. iudicē tempore missionis posse declarare expensas, & condemnare partes ad illas, quod sentit Io. de Lig. in c. 1. de do. & contu. & vide quod dixi in c. quoniam. s. in aliis, vt li. non contest. ¶ No. ibi, [Laudabilem esse confiteri, & c. q̄ allegans consuetudinem iuri contrariam, oneratur probare ipsius rationabilitatē. Prāsumit enim rōnabilis eo ipso, q̄ est contra ius, vt no. in c. 1. de consue. & in c. 1. de const. li. 6. ¶ No. tex. q̄ passus missionē audit volēs recuperare postposita duntaxat cautione, si allegat se contumacē nō fuisse, & postea discutitur de viribus cōtumaciē, secus si de contumacia apertē constaret: tunc enim non auditur, nisi etiam expensas restituat, & utrūq̄ probatur in simili in c. venerabilib. s. idē, & s. secus, de sen. excō. lib. 6. ¶ Opp. contra processum istorū iudicū in eo, q̄ cōdēnauerūt in expēsis, nō recepto iūro partis, nec pmissa p eos taxatione cōtra l. fācimus. C. de iud. & c. cōstitutus, de procu. Gl. 2. hoc fatef. q̄ in hoc malē processerūt isti iudices, & etiā in alio, quia cōdēnauerunt in expensis tpe missionis, cū de buissent expectare tps prestita cautionis, ar. in c. qm̄. s. in aliis, vt li. non conte. No. ex primo dicto iuncto tex. q̄ condemnatio expensarum facta, non prāmissa taxatione iudicis, nec secuto iuramento partis transit in rem iudicatam, nisi precefferit appellatio. Sed certē hoc dictum mihi non placet, tū quia talis condemnatio reperitur facta contra solitum ordinē iudiciorū, tum quia lata sine mediis, & sic a minus instructo, quorū quodlibet reddit sententiam nullam, vt leg. & no. in l. prolatam, C. de sen. & c. cum Bertoldus, de re iud. Et quod talis condemnatio sit nulla, videtur probari hic in fi. c. vbi ēt iustificata appellatio, mandat tacitē primam condemnationem reformari, & necessarias expensas duntaxat restitui. Et per hoc soluit clarissimē cōtrariū, quod formari pōt contra finē, q̄ si appio erat minus legitima, ergo cōdēnatio expensarū trasuerat in re iud. & p cōsequēs nō debebat retractari, vel aliter

ADDITIONES.

- a ¶ Vacante imperio. Adde quod notauit in apo. in c. nouit, num. 16. in apo. in uer. deficiente imperio, supra de iud.
- b ¶ Dic q̄ non. Vide hic do. Car. in 1. opp. And. Barba.
- c ZACHAR. ¶ Consuetudo terrae. Vide latē illustrem praeceptorem meū do. Rochum Cur. in repe. c. fi. in 1. q. principali, supra de consue.
- d ¶ Non debet attendi. Vide quae dixi in rub. de consue. And. Barb.
- e SEB S. A. P. ¶ Terrae consuetudinem. Vide d. And. Sicu. in consue. 6. inci. illud afferam in medium, col. 3. in 3. uol. & Alex. in consi. 12. incip. uisio testamenti, in 1. uol. cum allegatis per praeonomina d. meum d. Rochum Curium in repe. rub. de consuetudine. q. 6.
- f ¶ Oneratur probare. Tu pondera, quia non bene dicit per tex. in l. 1. s. initium in verbo, ratus, ff. de postu. ita tener hic Bald. Sed dic, q̄ hic data est forma secundum bonam consuetudinem, ergo debet probari, & vide quae dixi in rubri. de consue. ubi multipliciter allegatur iste tex. vide Salu. in authen. cassā. uide quae dixi in c. ecclesia, de consti. & in rub. de reb. eccl. non alie. & Bal. hic. And. Barb.
- g ¶ Rem iudicatam. Tu pondera, quia fortē non bene loquitur do. Abb. nam in c. 1. de seq. refert do. Anto. ibi fuisse cōsultum, q̄ si primo iuratur, & postea taxatur, tertio iudex condemnet, q̄ ualeat sententia, quia est contra ius partis. Ita tener ibi d. Abb. sed dom. Anro. ibi tenet contra, uide de ordine quod uoluit Bar. in l. diuo Pio s. in uenditione, ff. de re iud. uide quae ibi remisit. And. Barb.

ANT. FR. AN. ¶ An debeat prius fieri condemnatio expensarum, quam taxatio, uide Innoc. in cap. audi. de procur. & Bal. in margarita super Innoc. in uer. expensarū, in uer. 2. ubi dicunt quod expensarum non liquidatarum potest fieri condemnatio reueruata taxatione, & ita communiter seruatur in practica.